

Tanker, med den Bevidsthed, at naar dette Flertal var vundet, gennemførtes ogsaa det, som Venstre vilde have igennem, men Alliancer skulde man ikke have. Nu er det en af de selvfølgeligste og klareste Regler for alt politisk Liv og alt politisk Arbejde, at vil man Naalet, maa man ogsaa ville Midlerne, og med den Forsatning, vi nu have her i Landet, er det jo saadan, at det er ikke muligt at opnaa et eneste praktisk Resultat, end ikke det allermindeste, uden at man i større eller mindre Grad maa tage sin Tilflugt til den Alliancepolitik, som det ærede Medlem fordømmer. Man maa om den enkelte Sag eller om flere Sager alliere sig, forbinde sig med et Flertal i det andet Ting, hvis man fra dette Tings Side vil opnaa noget som helst. Det kan ikke siges tit nok, at dette er under vor Forsatning Hovedbetingelsen. Levede vi under et Etammerisystem, stod det noget anderledes. Nu er det jaaledes, at Modsetningen mellem Folketing og Landsting heldigvis er mindre, end det tidligere syntes, og det er mit Haab, at den under fortsat Arbejde skal mindstkes yderligere, idet det altid viser sig, at en af det virkelig praktiske politiske Arbejdes bedste Frugter er den, at Partierne komme hinanden nærmere, og at der som Følge deraf ogsaa bliver Betingelse for at gennemføre mere. Jeg mener altsaa, at Bejen for os Venstremænd maa være den at tage saa meget, vi kunne saa, og gaa saa langt, vi kunne komme ad Bejen til Virkeliggørelse af vore politiske Tanker nu og fremdeles. Det Program, det ærede Medlem fremstillede, at man skulde styre al Forbindelse med dem, med hvilke Forbindelse er nødvendig for at gennemføre noget, og at tværtimod Venstre skulde opstille sin Mening alene, søge at føre den frem til Flertal med den Overbevisning, at saa blev den gennemført, det er et Program for en Agitation, men ikke for et virkelig praktisk politisk Arbejde. Nu vil jeg ogsaa henstille til det ærede Medlem, om det ikke var paa Tide en Gang at begynde at lære noget af Fortiden, af Historien, som man kunde fristes til at sammenligne med den gamle Sandstgerste, Rasmussen, der altid spaaede sandt, men aldrig eller næsten aldrig blev hørt. Hvad lærer Historien os med Hensyn til det Program, det ærede Medlem udviklede i Gaar? Det var noget lignende som det, Venstre havde i Begyndelsen af Halvfjserne. Da hed det ogsaa: Vi gaa ud med vort, vi vinde Flertal for det, og saa sker det, som vi vilde. Hvad skete da? Venstre vandt Flertal, vandt stadig stærkere og stærkere Flertal, og saa skete lige det modsatte af det, Venstre vilde. Vi fik det mærkelige at se, at de gamle

Bondevenner med deres simple, praktiske Taktil havde som Mindretal opnaaet uendelig meget mere, end det forenede Venstre opnaaede som Flertal. Der ligger heri en Lære, som det forekommer mig, man gør ild i ikke at ville paaagte, og denne Lære er den ganske jævne, at med en Forsatning som vor kan den ene Faktor ikke helt opnaa, hvad den vil. Det er umuligt, der maa gensidig Forhandling og Forstaaelse til, det er Livsnerven i vor som i alle andre Landes Politikk! Hvad Arbejdet skal rettes paa? Ja, det maa bl. a. være de forskellige Opgaver, som det ærede Medlem for Præsidentskabs 6te Valgkreds pegede paa i Gaar. Det ærede Medlem for Ringkøbing ryntede stærkt paa Næsen ad, at man dels havde nedsat en Kommission, dels agtede og haabede paa at kunne saa endnu en nedsat, og sagde: Ja, Kommissioner det er kun et Middel til at begrave Sagerne. Derimod lod det ærede Medlem os fuldkommen i Tvivl om, hvilken Vej han mente, man burde gaa for at fremme disse Sager. De ere formentlig alle af den Natur, at hverken det private Initiativ eller Forslag fra Regeringens Side vil kunne bringe os til en heldig Løsning. Det maa derfor siges, at vil man overhovedet have disse Sager frem, er der næppe nogen anden Vej at gaa end den, der her er antydet. Det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds fandt, at den skæbnesvangre Fejl var den, at man ikke var begyndt med at danne et forfatningstro Mellemparti, og dette forfatningstro Mellemparti skulde saa som Begyndelsen paa den ny Era have gennemført en forfatningsforandring. Ja, naar jeg hører det ærede Medlem udtale det, kan jeg ikke væge mig mod at synes, at der er noget vist dogtrinert deri. Hvorledes kan det ærede Medlem dog tro det muligt, at man her i Landet, lige naar man gaar over fra en saadan afgørende, dybt indgribende Kamp som den, der er ført her i en Række af Aar, som forskellige Elementer fra det ene og det andet Parti af dem, der have ført Kampen, til et virkelig organiseret Parti, der kunde opstille sit Program og kunde gennemføre det, ja endogsaa kunde gennemføre noget saadant som en forfatningsforandring, der som bekendt er en af de aller vanskeligste Opgaver, man overhovedet i det politiske Liv kan stille sig. Et saadant Resultat kunde jeg tænke mig naaet gennem flere Aars fortsat Arbejde, hvis da dette Arbejde virkelig lyktes, hvis det virkelig bærer de Frugter, man har haabet. Men naar det ærede Medlem vil begynde med dette, saa er det den samme Fejl, der saa ofte er begaaet, at man tror